

2

ימי ראשית הקיץ

▲ אנו מזמינים אתכם לבחור וללמוד לפחות 2 יחידות מתוך ה-7 המוצעות. תיאור היחידות בעמודים הבאים.

▲ לתשומת לבכם, השלמת כל יחידה כרוכה בביצוע המטלה המסכמת ובהשתתפות במפגש סינכרוני.

▲ ימי הלמידה יאפשרו הכרה בגמול השתלמות בהיקף של 30 שעות. ההכרה דורשת השלמה של 2 יחידות לימוד מקוונות והשתתפות ב-3 מפגשים סינכרוניים נוספים (מעבר למפגשים המהווים חלק מהיחידות)

▲ לצערנו, לאור מצב הקורונה, הקיץ לא יתאפשר לנו להיפגש פנים אל פנים. מקווים לפצות על כך בשנה הבאה.

למידת מנחים מהלך השקפה

19-25 ביולי

למידה אישית

התנסות ולמידה אישית של שתי יחידות לימוד מקוונות לפחות

26-28 ביולי

מפגשי למידה מקוונים

מפגשים מסכמים ליחידות הלימוד האישי ומפגשי למידה, חשיבה ושיח

להרשמה

<https://hashkafa.macam.ac.il/summer2020>

למידה מהפרקטיקה

1. "טוב מראה עיניים": עבודה עם ייצוגים

היחידה כוללת הגדרה של מושג הייצוג, הסבר אודות חשיבות השימוש בייצוגים ותיאור תהליך העבודה עם, תוך דגש על הבחנה בין תיאור לפרשנות. היא מזמנת למשתתפים אפשרות לתרגל את ההבחנה בין תיאור לפרשנות, ולהתנסות בניתוח מלא של ייצוג.

היחידה מיועדת למנחים הרוצים להרחיב את הידע והמיומנויות שלהם בשימוש בייצוגים.

יחידה שמטרתה לבסס את השימוש בייצוגים במהלך השקפה.

למידה מהפרקטיקה מחייבת התבוננות בפרקטיקה. בהקשר של הוראה, המתבצעת מאחורי דלת הכיתה הסגורה, הדבר אפשרי בעיקר באמצעות ייצוגים, המביאים לתוך הקהילה את ההתרחשות הכיתתית. יחד עם זאת, שימוש בייצוגים מאתגר לעיתים קרובות מורים מובילים ומנחים כאחד. שימוש אפקטיבי בייצוגים דורש הן אווירה של פתיחות ואמון והן ידע ומיומנות.

2. מכל תלמידי השכלתי: ניתוח עבודות תלמידים

היחידה כוללת הסבר על חשיבות השימוש בעבודות תלמידים כייצוג, תהליך מוצע לניתוח תוצרי תלמידים בקהילה ומסגרת ניתוח הכוללת מימדים ספציפיים להתבוננות בתוצרי תלמידים. היא מזמנת למשתתפים אפשרות להתנסות בניתוח עבודות תלמידים בהתאם לתהליך ולמסגרת הניתוח שנלמדו. **היחידה מיועדת** למנחים הרוצים להתחיל לעבוד עם ייצוגי עבודות תלמידים, או המעוניינים להעמיק בהיבטים הייחודיים לייצוגים אלה. מומלץ למנחים בעלי ניסיון בעבודה עם ייצוגים, או כאלה שנרשמו גם ליחידה **עבודה עם ייצוגים**.

יחידה שמטרתה לקדם שימוש בעבודות תלמידים כייצוגים המאפשרים התבוננות בתהליכי למידה.

הנטייה הטבעית של תהליכי התפתחות מקצועית של מורים היא להתבונן במעשה ההוראה. אך זהו רק חלק מהתמונה; חשוב לא פחות להתבונן בלמידת התלמידים ובקשר בינה לבין ההוראה. שימוש בעבודות תלמידים כייצוג מאפשר זאת; עבודות התלמידים ממקדות את תשומת הלב בלמידה, ומאפשרות להגיע לתובנות על האופנים בהם ההוראה משפיעה על תלמידים שונים.

3. 1000 מילים: ניתוח צילומי שיעור

היחידה כוללת כלי לניתוח צילומי שיעור, המפרט ממדי התבוננות ושאלות מנחות, והדגמה של תהליך שלם של ניתוח, החל מבחירת ממדי ההתבוננות, דרך צפייה, תיאור וניתוח, ועד לשלב הסקת המסקנות וגיבוש החלופות לפעולה. היא מזמנת למשתתפים אפשרות להתבונן בתהליך מתודי של ניתוח צילום שיעור ולהתנסות בו.

היחידה מיועדת למנחים הרוצים להעמיק את הידע והמיומנויות שלהם בעבודה עם צילומי שיעור. מומלץ למנחים בעלי ניסיון בעבודה עם ייצוגים, או כאלה שנרשמו גם ליחידה **עבודה עם ייצוגים**.

יחידה שמטרתה לקדם שימוש בצילומי שיעור כייצוג המאפשר התבוננות עשירה ומקיפה על תהליכי ההוראה-למידה בכיתה.

צילומי שיעור מספקים את העדות העשירה ביותר לתהליכי ההוראה והלמידה בכיתות, אך אגב כך הם כרוכים בחשיפה רבה. מורים רבים נמנעים מלצלם את עצמם, וחשים לא בנוח לדון בצילום שיעור שלהם עם הקהילה. השימוש בצילומי שיעור מחייב מיומנות כמו גם רגישות ושמירה על כללי האתיקה.

הנחיית קבוצות

יחידות 4 ו-5 פותחו בשיתוף עם לילך ינאי, מנחת קבוצות ומכשירת מנחי קבוצות

4. מהתנגדות להזדמנות: התמודדות עם התנגדויות בקבוצה

היחידה כוללת הסבר רחב על סוגי התנגדויות, מקורותיהם והגורמים להן, ומתווה להתמודדות המנחה עם התנגדויות. היא מזמנת למשתתפים אפשרות לתרגל זיהוי התנגדויות והבנת הגורמים להן, ולהתנסות בשימוש במתווה להתמודדות עם התנגדויות.

היחידה דומה לסדנת ההתמודדות עם התנגדויות שהועברה בנחשולים בקיץ שעבר, ולכן אינה מומלצת למנחים שהשתתפו בה.

יחידה שמטרתה לשפר את היכולת של מנחי השקפה להתמודד עם התנגדויות בקבוצה.

התנגדויות הן חלק בלתי נפרד מהתהליך הקבוצתי, ויחד עם זאת הן מקשות על המנחה ופוגעות ביכולת של הקבוצה להתקדם. התמודדות טובה עם התנגדויות דורשת מהמנחה קשב רב לעצמה ולקבוצה וניהול התהליך, ומאפשרת צמיחה והתקדמות של הקבוצה.

5. "רוצים להתערב?": הרחבת פרטואר ההתערבויות של מנחי השקפה

היחידה כוללת הסבר על סוגי התערבויות שונים, על מטרותיהם ועל השימושים שלהם. היא מזמנת למשתתפים אפשרות להרחיב את מגוון ההתערבויות שלהם ואת הבחירה המושכלת בהתערבויות מקדמות.

יחידה שמטרתה גיוון והעשרת אופני ההתערבות העומדים לרשות מנחי השקפה.

רבים מאיתנו מכירים טכניקות התערבות כגון הקשבה, שאילת שאלות ושיתוף. למעשה, קיימים סוגים רבים נוספים של התערבויות, חלקם משמשים אל מול היחיד בקבוצה וחלקם אל מול הקבוצה כולה. סוגי ההתערבות השונים מתאימים לקידום מטרות שונות בהקשרים שונים.

6. מנופים לשיפור הדיונים בקהילות: התמודדות עם חסמי שיח

היחידה מסבירה מהם חסמי שיח ודנה בארבעה חסמים טיפוסיים - בדרכים לזהות אותם, בהשפעתם על השיח ובמהלכי הנחיה אפשריים על מנת להתמודד עמם. היחידה מזמנת התנסות בזיהוי חסמי שיח ובתכנון פעולות ההנחיה ביחס אליהם.

יחידה שמטרתה הגברת המודעות ויכולת ההתמודדות של מנחים עם חסמי שיח אופייניים.

הנחת העבודה של מהלך השקפה היא שדיון מקצועי מעמיק ופורה בקהילות מורים תורם לשיפור ההוראה והלמידה בכיתות. אבל כל מי שהתנסתה בכך יודעת שלא קל לנהל שיחה מקצועית פורייה. אחד הקשיים הוא הופעתם של 'חסמי שיח', דפוסים טיפוסיים המעכבים את יכולת הקבוצה לקיים דיון פורה ומקדם.

ליווי אישי

7. "מישהו לרוץ איתו": תפיסה אימונית לליווי אישי

היחידה מציעה את התפיסה האימונית כעוגן להבניית תפקיד המלווה. היא כוללת תיאור של התפיסה האימונית ושל מודל ה-GROW, והעמקה במיומנות של שאילת שאלות. היא מזמנת למשתתפים אפשרות לברר עם עצמם את פוטנציאל השימוש במודל ה-GROW ולהרחיב את הידע והמיומנות שלהם בשאלת שאלות כאמצעי לקידום תהליך הליווי.

היחידה דומה למודול הליווי האישי שהועברה בנחשולים, ולכן אינה מומלצת למנחים שהשתתפו בה בקיץ שעבר.

יחידה שמטרתה לבסס תפיסת ליווי וכלי ליווי המקדמים תהליכי למידה והתפתחות של מורות מובילות.

הליווי האישי מהווה חלק מרכזי מהכשרת המורות המובילות. הוא נתפס על ידן כחשוב ולעתים חיוני לצורך מילוי תפקידן. ליווי אישי אפקטיבי מעוגן בתפיסה אוזדת תפקיד המלווה ומערכת היחסים שלה עם המורות, ומתבצע תוך שימוש במיומנויות וכלים לליווי.